

Doc. PhDr. Oldřich Kašpar, CSc.

Člen korespondent Academia Mexicana de la Historia

Ústav etnologie FF UK, Praha a Katedra sociálních věd UPa, Pardubice

---

Mgr. et Mgr. Miroslav Horák, *Případ Takiwasi. Specifický výzkum léčby drogové závislosti tradiční domorodou medicínou peruánské Amazonie*, disertační práce, Katedra obecné antropologie FHS UK, Praha 2010, 215 s. + XII s. převážně textových příloh + obrazová dokumentace, grafy a tabulky v textu.

Zřejmě pro každého oponenta je velmi potěšitelnou skutečností dostane-li se mu k posouzení práce výborná, nebál bych se dokonce ani výrazu vynikající, vysoce převyšující běžný průměr, s nímž se obvykle setkává, při posuzování prvních skutečně vážných pokusů o odbornou monografii - tedy disertačních prací. Toto úvodní konstatování se zcela naplnilo v případě posuzovaného textu Miroslava Horáka Případ Takiwasi. Specifický výzkum léčby drogové závislosti tradiční domorodou medicínou peruánské Amazonie (Praha 2010).

Nebudu se zabývat popisem - vcelku zbytečným - daného textu, neboť se domnívám, že jeho základní charakteristiku podá sám autor v úvodu samotné obhajoby. Pokusím se spíše o obecnější náhled (s několika konkrétnějšími pasážemi) na práci, jež na mne jako na člověka majícího jisté praktické zkušenosti se stavem změněného vědomí u mexického šamanismu, opravdu silně zapůsobila a co více přinesla mi nové obohacující podněty.

Zpracování tématu vskutku nelehkého a mnohověstevně komplikovaného se autor po mém soudu zhostil opravdu se ctí. Dokonale zpracované informace získané vlastním terénním výzkumem zasadil do širšího kontextu dalších bádání (opírajícího se vcelku o imponující bibliografii) podávajících obraz širokého názorového spektra týkajícího se zkoumaného fenoménu. Příjemným překvapením je rovněž kvalita textu a to jak po stránce obsahové tak i formální.

Autor pečlivým až minuciózním popisem celé řady zkoumaných jevů a jejich přesvědčivou analýzou získal významnou bázi pro své vlastní závěry, jimiž formou shrnutí (abych použil jeho termínu) každou z 11 dílčích kapitol zarámuje, čímž čtenáři textu významně usnadní práci s ním samotným.

Vlastní výklad je doplněn celou řadou kvalitních grafů, tabulek a fotografií, jež se objevují v průběhu celé práce a dokonale souznějí s jejím obsahem. Závěr celé monografie tvoří povětšinou textové přílohy s jedinou výjimkou, autorova vlastního nákresu.

Z hlediska formálního i obsahového si ocenění zaslouží také autorovy překlady (a to nejen výpovědí jeho respondentů). Za zdařilý tvůrčí počin považují například jeho převod modlitby k Panně Marii (s. 87). Drobné překlepy (např. na s. 203 - takovýto údaj...nevypovídá!), kterých je v textu vskutku minimálně, se jeví v celkovém kontextu práce jako zcela nepodstatné.

Jak se vcelku dalo očekávat celkový závěr práce s. 203-204, v němž se mimo jiné říká, že - ...terapeutický model Takiwasi stojí na koherentním systému, který má v základu bohatou tradici lidového léčení. Komplexní rehabilitační projekt s Ayahuaskou tak může svou kvalitou konkurovat jiným terapeutickým přístupům, které jsou založeny na totální abstinenci a substituci. Který typ léčby je pro rehabilitaci drogové závislosti nejvhodnější, však závisí na posouzení samotných pacientů, vyznívá v - pozitivním slova smyslu - nejednoznačně. A umím se docela dobře představit i nesouhlasné reakce skalních zastánců akademické medicíny. Ovšem i o to v každém případě jde. O diskusi a tříbení názorů.

Z výše uvedeného vcelku jasně vyplývá, že práci Miroslava Horáka, Případ Takiwasi. Specifický výzkum léčby drogové závislosti tradiční domorodou medicínou peruánské Amazonie, považují za velmi přínosnou a plně ji doporučuji k obhajobě.

Domnívám se rovněž, že po jistých (drobných úpravách) by si zcela nesporně zasloužila knižní vydání, nejlépe ve španělském popřípadě anglickém jazyce.

V PRAZE, 24. 8. 2010-08-25